

Høring - valgfag på ungdomstrinnet

Uttalelse - Norsk kulturskoleråd

Status	Innsendt til Utdanningsdirektoratet Innsendt og bekreftet av instansen via: kristin.geiring@kulturskoleradet.no
Innsendt av	Kristin Geiring
Innsenders e-post:	kristin.geiring@kulturskoleradet.no
Innsendt dato	14.04.2020
Hvilken organisasjon?:	Norsk kulturskoleråd Organisasjon (Privat)
Stilling	rådgiver

✓ Jeg bekrefter at denne uttalelsen er på vegne av hele oppgitte organisasjon.

Læreplan i valgfaget sal og scene

1. OM FAGET

1.1. FAGETS RELEVANS OG SENTRALE VERDIER

Sal og scene er et sentralt fag for å gi elevene scenisk produksjonserfaring. Faget skal gi elevene erfaring med alle delene i en scenisk produksjon fra planlegging til ferdig produkt, og gi forståelse for at alle delene er like viktige. Elevene skal også få oppleve og utforske ulike kunstneriske uttrykk. Faget skal bidra til at elevene utfordrer og utvikler sine ferdigheter sosialt og faglig gjennom kunstnerisk samarbeid og samspill. Videre skal faget bidra til at elevenes identitet styrkes i demokratisk meningsutveksling og kreative prosesser. Samfunnet og arbeidslivet vil i fremtiden ha behov for elever med engasjement og kreativitet.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnet for opplæringen. Valgfaget sal og scene skal bidra til at elevene utfolder skaperglede, engasjement og utforskertrang i estetiske uttrykk. Faget skal bidra til at elevene kan få et styrket selvbylde, økt selvinnsett og økt sosial kompetanse gjennom samspill mot felles mål. Faget skal fremme god fysisk og psykisk helse gjennom kreative aktiviteter. Videre skal faget fremme god fysisk og psykisk helse gjennom kreative aktiviteter.

Valgfaget sal og scene henter hovedelementer fra musikk og kunst og håndverk/duodji.

1.2. KJERNEELEMENTER

1.2.1. SCENISK PRODUKSJON

Kjerneelementet scenisk produksjon innebærer at elevene skal utforske forskjellige metoder for å tolke, skape, øve, formidle og produsere. Alle oppgaver og faser knyttet til en scenisk produksjon er like viktige.

1.2.2. KUNSTNERISK FORMIDLING

Kjerneelementet kunstnerisk formidling innebærer at elevene skal utvikle ferdigheter og oppleve mestring gjennom kunstnerisk samspill. Elevene skal kunne formidle og gjennomføre ulike oppgaver i produksjonen, både kunstnerisk, teknisk og sosialt.

1.2.3. IDENTITET I SKAPENDE FELLESKAP

Kjerneelementet legger vekt på å styrke elevenes identitet og selvstendighet ved at de utvikler gjensidig forståelse og toleranse for kunstneriske bidrag fra ulike kunstformer. Gjennom samspill og samarbeid skal elevene få øve på å bruke sin fantasi og originalitet og utfordre seg selv i skapende fellesskap.

2. KOMPETANSEMÅL OG VURDERING

2.1. KOMPETANSEMÅL OG VURDERING

2.1.1. KOMPETANSEMÅL

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge og delta i scenisk produksjon for publikum
- utforske ulike prosesser som inngår i en scenisk produksjon
- utføre konkrete oppgaver innenfor ulike ansvarsområder i en produksjonsprosess og reflektere over disse
- bidra til samspill i utforskende kreative prosesser
- utforske og oppleve ulike kunstneriske uttrykk

2.1.2. UNDERVEISVURDERING

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse. Elevene viser og utvikler kompetanse i valgfaget sal og scene når de planlegger og deltar i en scenisk produksjon. De viser og utvikler også kompetanse når de reflekterer over egen utvikling og over prosessen med å skape en scenisk produksjon. Videre viser og utvikler de kompetanse når de reflekterer over valg i skapende prosesser, kommunikasjon og samspill.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom varierte utforskende og kreative oppgaver som inngår i en scenisk produksjon. Læreren skal utfordre elevene gjennom samtaler, scenisk spill og refleksjon om kunstneriske uttrykk. Læreren og elevene skal være i dialog om elevenes utvikling i sal og scene. Elevene skal få mulighet til å prøve seg fram. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å utvikle sin kompetanse i scenisk produksjon og i samspill med andre, og i refleksjon over sceniske uttrykk og kreative prosesser.

2.1.3. STANDPUNKTVURDERING

Standpunktkarakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har i valgfaget sal og scene ved avslutningen av opplæringen. Læreren skal planlegge og legge til rette for at elevene får vist kompetansen sin på varierte måter som inkluderer forståelse, refleksjon og kritisk tenkning, i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i valgfaget sal og scene basert på kompetansen eleven har vist i kunstnerisk samarbeid og samspill og i å utføre oppgaver knyttet til scenisk produksjon. I tillegg skal karakteren baseres på kompetansen eleven har vist når eleven har reflektert over sceniske uttrykk og kreative prosesser.

3. VURDERINGSORDNING

Elevene skal ha én standpunktkarakter.

? Legger læreplanen til rette for en praktisk, variert og motiverende opplæring?

Delvis enig

Beskrivelsen av valgfaget impliserer ulike kunstfag. Vi foreslår derfor å justere ordlyden f.eks. slik: «Valgfaget sal og scene (nytt navn) henter hovedelementer fra ulike kunstfag (alt. flere kunstfag)».

Håndverk/duodji innebærer viktig læring, men er ikke nødvendigvis kreativt skapende. Dersom håndverk/duodji skal være del av dette valgfaget og ikke eget valgfag, kan det inngå som del av visuell kunst, der bl.a. keramikk, animasjon, film, bildende kunst inngår. Det vil kunne gi læringen fokus både på håndverksdelen og det kreativt skapende. I så måte vil det kunne støtte oppunder samarbeid med andre kunstfag, som bl.a. dans og teater.

Norsk kulturskoleråd har utarbeidet en rammeplan som er retningsgivende for kulturskolene, og som er vedtatt del av det kommunale planverket i de fleste kommunene: [Rammeplan for kulturskolen "Mangfold og fordypning"](#) .

Opplæringsloven § 13-6 krever at alle kommuner skal ha et musikk- og kulturskoletilbud til barn og unge i tilknytning til skoleverket og kulturlivet ellers. I rammeplanen står det blant annet at kulturskolene skal være lokale ressurscenter, og det legges opp til et samarbeid mellom kulturskolen og grunnopplæringa, i tråd med lovens intensjoner.

Strategien «[Skaperglede, engasjement og utforskertrang - strategi for praktisk og estetisk innhold i barnehage, skole og lærerutdanning](#)» 2019, er naturlig å vise til når det gjelder kommunalt samarbeid mellom skole og kulturskole med felles mål om å oppnå kvalitet i valgfaget. I strategien, stilles det tydelige forventninger til «at kommunen som en profesjonell eier av grunnskolen og kulturskolen arbeider for å se ansettelse i grunnskolen og kulturskolen i sammenheng» (s. 38). Kulturskolelærerne har fagkompetansen, som beskrives i valgfaget. De har til dels lengre kunstfagutdanning og praktisk erfaring enn en del av de lærerne i grunnopplæringa, som gjerne tilbys påbygging i stilling for å undervise i dette valgfaget. Skal det ha en hensikt å opprettholde valgfaget, må det stilles krav til faglig kompetanse og kvalitet hos lærere som tilsettes.

? Har læreplanen et realistisk omfang sett opp mot timetallet i faget?

Ikke angitt enig/uenig-holdning

Ingen kommentar fra instansen

? Er det en god sammenheng i læreplanen?

Delvis enig

Viser til kommentar i første spørsmål.

? Er språket i læreplanen klart og tydelig?

Ikke angitt enig/uenig-holdning

Ingen kommentar fra instansen

? Uttrykker læreplanen tydelig det viktigste elevene skal lære i faget?

Delvis enig

Viser til kommentar i første spørsmål.

? Fungerer tekstene om underveis- og standpunktvurdering godt som en støtte i vurderingsarbeidet?

Ikke angitt enig/uenig-holdning

Ingen kommentar fra instansen

? Legger læreplanen til rette for en jevn rekruttering mellom kjønn?

Ikke angitt enig/uenig-holdning

Ingen kommentar fra instansen

? Vi foreslår å endre navnet på valgfaget sal og scene til produksjon for scene. Vår begrunnelse for navneendring er å tydeliggjøre helheten i faget, her forstått som alle oppgaver og prosesser som inngår i en sceneproduksjon. Scenen er området der en framføring for publikum finner sted og med produksjon menes både kunstnerisk, teknisk og organisatorisk virksomhet. En tydeliggjøring av fagets helhet vil kunne bidra til en jevn kjønnsbalanse. Støtter du forslaget til nytt navn «Produksjon for scene»?

Ja

Når det gjelder kjønnsbalanse er bl.a. scenografi, som utvidet begrep, essensielt. Scenografi kan ses som del av kunstfaget teater, men og som selvstendig fag der andre fag / emner inngår: Læring innen lyd, lys, produksjon av sceniske element med materialer og digitalt m.m..

Navneendring støttes men:

Hvorfor kalle det "Produksjon for scene" istedenfor "Sceneproduksjon"?